

[Søren Andersen.]

at landbrug i almindelighed skal føres over til aktieselskabsformen. Der er kun tale om, at man i en given situation, hvor det kan knibe med at skaffe likvide midler til finansiering af nye driftsformer eller til f. eks. at klare et generationsskifte, har lov til at bruge aktieselskabsformen. Jeg kan ikke forstå, at landbruget skal betragtes som et erhverv, der ikke må have lov til at bruge de former for drift, som dog i så høj grad er anerkendt, når det drejer sig om en hvilken som helst anden almindelig erhvervsvirksomhed. Vi må bevare muligheden for at danne et aktieselskab til at drive jord.

Den højtærede indenrigsminister spørger, om der er nogen forskel på familieaktieselskaber og andre aktieselskaber. Det er der ikke principielt, men når spørgsmålet har været fremme, er det naturligvis, fordi der i vor jordlovgivning er taget et betydeligt hensyn til slægternes nære forhold til jorden. Derfor er det ikke ejendommeligt, at tanken let føres hen på familieaktieselskabsformen, som kan give mulighed for, at en ejendom forbliver i slægtens eje. De faktiske forhold og det talmateriale, vi har, viser imidlertid, at der ikke er nogen rivende vækst i de aktieselskabsbesiddelser, vi har, i særdeleshed ikke når det drejer sig om dem, der er skabt udelukkende for at drive jord. Derfor kan vi ikke forstå, at vi skal have en betydelig restriktion som den foreslåede.

Når det drejer sig om industrien, kan man sige søde ord og strø meget sukker på, men det var ikke ubetydelige repræsentanter for dansk industri, der mødte i udvalget, og man kan ikke feje dem til side med, at de ikke forstår lovforslaget. Det er ganske givet, at der for industriens vedkommende er tale om en restriktion. Det er ikke alle forhold, der er skrevet om i loven, det kan naturligvis ikke gøres. I en given situation kan man komme ud for at måtte forklare, hvorfor man køber jord, og det er ikke altid ønskeligt — selv om der ikke er tale om noget, der på nogen måde strider mod legitime interesser — at alt krænges ud for offentligheden. Det bliver det måske heller ikke, men nogen absolut garanti er der ikke, hvor det drejer sig om, at man både af økonomiske grunde og for at planlægge en erhvervsvirksomhed er nødt til at dis-

ponere på lang sigt. Man kan ikke forlange, at landbrugsministeriet skal være i stand til at følge dygtige erhvervsdrivendes tanker og deres udsyn, og vi har brug for folk, der har mere flugt og udsyn, end mange er i stand til at følge. Derfor kan man sige, hvad man vil: det er forhindringer, der her skabes, og jeg siger rent ud igen, at den skal mod til at skabe sådanne forhindringer på et tidspunkt, da vi har brug for alt det initiativ og al den handlekraft hos industrien, der findes.

Jeg skal endnu en gang meget stærkt advare imod, at man vedtager et lovforslag som dette, og anbefale, at man stemmer for vore ændringsforslag.

Tesdorpf: Der lå ikke en voldsom varme i den højtærede indenrigsministers forklaring på, hvorfor dette lovforslag efter hans mening var rigtigt. Jeg går ud fra, at den højtærede minister heller ikke har lige så stor interesse som den desværre syge højtærede landbrugsminister i konsekvenserne af lovforslaget. Jeg ved jo, at den højtærede indenrigsminister ved anden lejlighed har givet udtryk for, at der måske en dag ikke er samme forhold til stede og absolut samme brug for en stor udstykning, som der har været før, men det, som er ideen i hele lovforslaget, er jo i virkeligheden, at det skulle tjene udstykningen.

Den højtærede minister sagde, at dette, så vidt han forstod, kun var en ajourføring af bestående love. Det synes jeg ikke ministeren har ret i; det er ikke en ajourføring, tværtimod er det noget nyt med hensyn til industriens forhold, hvor det drejer sig om at forhindre aktieselskabers jordbesiddelse. De bestående forhold er friere; der er ikke nogen forhindring, men nu skaber man en forhindring. Også med hensyn til stiftelsernes forhold er det noget helt nyt, man foreslår; det er noget nyt, at man løsner de bånd, der hidtil har bevirket, at stiftelserne ikke kunne sælge jord. Alt dette må, efter hvad tilhængerne af lovforslaget mener, tjene til, at der skulle komme mere jord frem; det er en udvidelse af forkøbsretten, kan man sige.

Jeg vil med den højtærede formands tilslutning gengive nogle af de oplysninger, som udvalget har fået fra landbrugsministe-